

Romaaniarvustus

Veronica Roth'i „Lahkulööja“

Veronica Rothi romaan „Lahkulööja“ on originaalina ilmunud 2011. aastal, eesti keelde tõlgiti teos 2013. aastal, trükitud Prinstoni trükikojas.

Kui valisin lugemiseks raamatut, pöördusin interneti top 10 noorteromaani juurde. Silma jäi romaan „Murdumatu“. Lähemal uurimisel selgus aga, et minu valitud raamat on triloogia viimane osa. Et mitte alustada lõpust, valisin triloogia esimene romaani, „Lahkulööja“.

Tundub, et teose sihtgrupiks võiks olla noor lugeja. Raamatu üheks põhiprobleemiks on ühiskonna jagunemine erinevateks kildadeks, kelle käes on võim ja kes on vähem tähtsamal positsioonil. Kogu maailm on vaid ühe valitseva grupi käes, kes võtab vastu otsuseid ja teistel pole sõnaõigust. Samuti on tähtsal kohal inimestevahelised suhted, kuidas ühiskond jaguneb gruppideks, kes omavahel läbi ei saa, kellel on lubatud omavahel suhelda ja kellel mitte. Romaani vältel on tähtsal kohal ka elu eest võitlemine ja hirmude ning barjääride ületamine. Vaprus on see, mis on oluline. Ka n-ö keelatud armastus on üks põhiprobleemidest. Teose ülesehitus on loogiline, raamat on jagatud peatükkideks, tegevus toimub loogilises järjestuses.

„Lahkulööja“ keel on kergesti arusaadav. Teoses ei ole kasutatud keerulist sõnavara ega võõrkeelt. Slängist olid mõned üksikud sõnad, näiteks „isetut“ kutsuti „oraks“. Ka kujundeid oli vähe. Näiteks ühiskond oli jaotatud kildadeks, mis sümboliseerisid tegelikult erinevaid gruppe. Teose lausestus ei erine mitte millegi poolest ning teksti keel on sarnane putu kirjakeelega.

Teose peategelaseks on eelkõige Beatrice, kes on killa vahetanud 16-aastane tüdruk. Samuti Kartmatute killa üks juhtidest Neli ehk Tobias ning Beatrice'i uued sõbrad Christina, Will ja Al. Kõrvaltegelased on Caleb, Beatrice'i vend, kes lahkus samuti Isetute killast, Peter, Molly, Eric ja teised Kartmatute liikmed. Beatrice on blond, väike ja habras nooruk, kes on Isetute killast Kartmatute kilda üle tulnud ning läbinud suure muutuse nii väliselt kui ka sisemiselt. Ta on muutunud vapramaks ja iseseisvamaks. Nagu kõik Kartmatud, riietub ka Beatrice nüüd ümber tumedasse riietusse ning laseb teha endale tätoveeringuid. Teose arenedes armub ta Kartmatute juhti Tobiasse, mis on üks põhjustest, miks ta suhted sõpradega teravnevad.

Tobias ehk Neli on sügavate siniste silmade ja ilusa kehaehitusega 18-aastane üks juhtidest, kes on ka Beatrice`i armunud. Kuigi ta on Kartmatute killast, ei ole Neli vägivaldne nagu Eric, vaid õiglane ja sisimas hooliv. Näiteks pooldas ta mõtet: „Ma usun lihtsatesse vapratesse tegudesse, vaprusesse, mis ajendab inimest teiste eest välja astuma!“, millega ta kiitis Beatrice`i ta teo eest. Kõige meeldejäävamad karakterid olidki Beatrice ja Neli, kuid ka Chrstina, kes juba alguses paistis silma oma vapruse ja kindlameelsusega ning oli Beatrice`ile alati toeks.

„Lahkulööja meenutas teost „Näljamängud“, kus oli samuti kasutatud palju fantaasiat. Kuid antud teoses käsitleb autor rohkem noorte maailma, kus teismelised lähevad üle täiskasvanute maailma ning peavad ise otsuseid langetama ja oma tuleviku heaolu eest võitlema. Kuigi raamat tundus kirjeldavat tulevikuuhiskonda, meeldis, et sai tõmmata paralleele tänapäeva maailmaga. Samuti oli raamatut põnev lugeda, kuna tegevused ei lõppenud, vaid olid seotud. Ei suutnud raamatut käest ära panna, sest tahtsin teada saada, mis juhtub edasi. Ka lausestus oli hea, et raamatut oli lihtne lugeda.

Kirjaniku sõnum võiks olla see, et maailmas võib olla igasuguseid inimesi, kes võivad tunduda sõpradena, kuid lõpuks tuleb välja, et loota saab vaid iseendale ja igäiks peab oskama ise otsuseid langetada ja enda eest seista.

Ulakass 2015